

Övning: Föräldrapanelen

Bild 5 i PowerPoint-presentationen.

Material:

- Bilder med frågor (se nedan)
- Tejp/häftmassa
- Tomma A4-papper (1-2 st/grupp)
- Pennor (1-2 st/grupp)

1) Förbered övningen genom att klippa isär frågorna. Du kan även klippa bort följdfrågorna till varje bild. Spara dessa och dela ut om grupperna "kör fast" eller verkar ha behov av stöd i dialogerna.

2) Sätt upp ett antal av frågorna (A-I) på väggarna runt om i rummet.

3) Inled övningen med att säga att det finns många olika fråge-sajter för föräldrar på nätet och även i tidningar. Många frågor handlar om barn och deras relationer till andra barn; att vara kompis, vara ensam, bli osams osv. Några av de vanligaste frågorna har vi satt upp runt om i rummet.

4) Be föräldrarna gå runt och läsa på frågorna och stanna vid den de tycker verkar mest intressant. Vid varje fråga bildas på så sätt olika grupper. Om någon grupp blir stor kan den delas i två. Om någon förälder står ensam vid en fråga, undersök med honom/henne vad som var det intressanta i frågeställningen och sök om möjligt likheter med andra grupper.

5) Tala om för föräldrarna att de nu tillsammans i grupperna bildar en "föräldrapanel" som ska försöka ge svar på frågan de har valt.

6) Dela ut papper och penna till varje grupp och låt dem fundera över tänkbara svar. Uppmuntra dem att komma på så många olika alternativa lösningar som möjligt.

7) Tala om att föräldrarna har ca 10 min på sig.

8) Om grupperna behöver stöd i arbetet – gå runt och ”mingla” med dem. Till varje föräldrafråga finns några följdfrågor som vid behov kan användas för att hjälpa grupperna vidare.

9) Finns tid över – låt grupperna besvara ytterligare någon fråga.

10) Innan övningen avslutas, be grupperna att dela med sig till varandra.

Tips: ”Byt ut och gör om”! Du kan med fördel ändra barnens åldrar, situationer och detaljer i frågorna nedan i fall du känner att det skulle passa bättre för den föräldragrupp du kommer att träffa!

A) Min pojke blir avvisad

*Jag har en pojke på fyra och ett halvt år som ofta blir utestängd i lekarna av de andra barnen. Det är speciellt de lite äldre som inte så gärna låter honom vara med i leken. Min son frågar ”snälla, kan jag få vara med?” och när dom svarar ”nej” blir han så ledsen. **Vad tycker ni att jag ska göra?** /En ledsen mamma*

Förslag på följdfrågor att använda vid behov:

- Hur stort ansvar kan barnen ta över sina relationer med andra barn?
- Hur kan man som förälder hjälpa sitt barn trots att man inte är närvarande i situationen?
- Blir det någon skillnad i vad man kan/bör göra om det här händer på ”gården”/i lekparken/hemma hos er/hemma hos någon annan/förskolan?
- Hade ni tänkt något annorlunda om det hade varit en flicka i beskrivningen?

B) 3 år och blyg

Vi har en son som är 3 år. Han har svårt för att ”ta sig in” i tex barngrupper. Han går på dagis och han säger att han tycker det är roligt och när vi är hemma pratar han om dagis och ser fram emot nästa gång han ska dit. Han tycker också det är roligt att leka men han vill att det alltid ska vara en vuxen med i gruppen. Vi är oroliga att han ska vara utanför. Han verkar vara nöjd med sin tillvaro och tycker det är roligt när han leker men det ska helst bara vara en kompis åt gången. Tror ni att han ändrar sig? Han har ju många år framför sig i olika ”grupper”. /Orolig förälder

Förslag på följdfrågor att använda vid behov:

- Är det okej att barn leker själva/inte leker i gruppen?
- När vet man om det är okej eller inte?
- Måste alla vara med i gruppen för att det ska vara "bra"?
- Om man vill stötta ett blygt barn att ta för sig mer – hur gör man?
- Att vara blyg ses ofta som något negativt, men kan det finnas något som tvärt om, är positivt med att vara blyg/tillbakadragen?
- Hade ni tänkt något annorlunda om det hade varit en flicka i beskrivningen?

C) Vår dotter bits och nyps

Jag och min man har en dotter på 2,5 år. Hon är enda barnet, men har alltid haft barn runt omkring sig. Hon började på dagis när hon var 1 år och 3 månader. Problemet är att hon har börjat bita, riva och nypa andra barn. Tyvärr gör hon dem illa ibland, ett barn har hon bitit i huvudet ett annat nöp hon så illa att han fick ett stort blåmärke på kinden. Vi känner oss maktlösa. Vi har i lugn och stilla ton förklarat att hon inte får bete sig så här. Att de andra barnen får ont. På dagis säger de att hon är så duktig med allt, men så mitt i leken kan hon bara blixtra till och göra illa något barn. De säger också att det verkar som att hon lyssnar och tar till sig när hon blir tillsagd att sluta.

Förslag på följdfrågor att använda vid behov:

- Hur kan man som förälder stötta sitt barn trots att man inte är närvarande?
- Hur känns det som förälder att ha ett barn som gör andra barn illa?
- Vid vilken ålder kan man "begära" att barn ska kunna ta ansvar för och kontroller sina känslor?
- Hade ni tänkt något annorlunda om det hade varit en pojke i beskrivningen?

D) Är vår dotter för tolerant?!

Vår dotter, 17 månader, låter andra barn ta ifrån henne leksaker utan att hon reagerar. Andra barn brukar bli arga eller ledsna och försöka ta tillbaka leksaken. Vår dotter går och leker med något annat istället. Vi är lite oroliga för detta, att hon inte står på sig, eller om hon bara inte bryr sig. Ska vi lära henne att ta tillbaka de saker hon hade först och lekte med, eller ska vi låta det vara? Hon kan se lite ledsen ut, men hon börjar inte gråta.

/Tacksam för svar

Förslag på följdfrågor att använda vid behov:

- Ligger det ”i tiden” att vi vill att barn ska ta för sig? Passar det bättre med sådana individer i vårt samhälle?
- Vad händer om alla är ”duktiga” på att ta för sig?
- Finns det någon nackdel/risk för ett barn som är för tolerant?
- Hade ni tänkt något annorlunda om det hade varit en pojke i beskrivningen?

E) Kan man ”tuffa till” sitt barn?

Min son är drygt 2 år och en ganska känslig kille. Han blir väldigt rädd och gråter om något annat barn knuffar honom till exempel. Jag har två frågor: Kan man ”tuffa till” sitt barn så att det lär sig att säga ”nej” eller försvara sig? Och vad kan man göra med små barn som hela tiden ska knuffa och bråka med andra barn? Jag förstår att små barn inte kan kommunicera med ord men varför är det bara vissa barn som blir så bråkiga? Jag har ett par vänner som är kanontrevliga men deras barn (2 år) är enormt jobbiga och min son är livrädd för dem och vill bara sitta i mitt knä hela tiden. Detta är förstås enormt frustrerande för alla parter och jag drar mig för att umgås med dessa personer. Jag är så trött på dessa barn samtidigt som jag blir lite frustrerad på min son som är så otroligt känslig. Jag visar självklart inte detta utan försöker förklara för min son att han ska säga ”nej” och låter honom sitta hos mig tills han själv är redo att gå.

Förslag på följdfrågor att använda vid behov:

- Finns det vissa egenskaper som (vissa) barn kan må bra av att utveckla/träna?
- Har man som förälder rätt att säga till andras barn? När? Hur?
- Är det någon skillnad hur vi ser på känsliga killar jämfört med känsliga tjejer? Skulle situationen hanteras på ett annat sätt om det hade rört sig om en känslig tjej?
- Hur kan vi hantera/förstå/stå ut med att våra barn besitter egenskaper som vi inte är så förtjusta i?

F) Hennes bästis har ”gjort slut”

Min dotter är 3,5 år och har en bästa kompis som hon leker med ofta, både på dagis och på fritiden. Nu har denna bästa kompis sagt att hon inte vill leka med henne längre utan bara vill leka med en annan tjej. Hur ska jag hjälpa min dotter i genom detta? Hon blev jätteledsen och grät. Ska jag hålla henne ifrån bästa kompisens och uppmuntra henne att

leka med andra? Jag är jätterädd att hon ska bli utanför och inte ha några kompisar. Ska jag låta allting bero och hoppas att det ordnar sig?

Förslag på följdfrågor att använda vid behov:

- Vilket ansvar kan barn ta för sina kompisrelationer? Olika för olika åldrar?
- Ser vi lika/olika på pojkar/flickor och deras vänskapsrelationer?
- Om du hade varit den andra flickans förälder – hade du agerat på något sätt då?
- Kan vi föräldrar ”curla” för mycket när det gäller barn och deras vänskapsrelationer?

G) Hur får vi dem att sluta bråka?

Min dotter är 5 år och har en dagiskompis som är ett par månader äldre. De leker i vått och torrt och när jag hämtar på dagis hittar man dem alltid nära varandra. Om de inte precis har bråkat, förstås. De vill gärna fortsätta leka med varandra efter dagis, men vi börja känna att det blir ohållbart då de ryker ihop hela tiden. Den ena retas och den andra nypas och båda gråter. De säger att de är bästisar och verkar nästan lite fixerade vid varandra. Hur ska vi hantera konfliktsituationerna som hela tiden uppstår? Vi ser ju att de tycker mycket om varandra också.

Förslag på följdfrågor att använda vid behov:

- Finns det barn som inte bör vara tillsammans?
- Hur mycket ska vuxna styra över barnens kompisrelationer?
- Kan det vara okej med lite bråk mellan kompisar ibland?
- Kan barn lära sig något av konflikter?

H) Dela med sig...?

Jag har en son som är 3 år och vi umgås ibland med en familj som har en son som är 4 år. Är vi hemma hos dem så är det äldre barnet väldigt bestämd med vad min son får och inte får leka med av hans leksaker. Är vi hemma hos oss så är det samma sak. Då vill pojken leka med min sons leksaker och styra och bestämma över vad min son ska få leka med. Det här har pågått ganska länge nu. Jag tycker att det är väldigt svårt att hantera situationen med att det äldre barnet inte gärna vill dela med sig. Jag brukar prata och förklara för fyraåringen att det blir ju roligare om de leker med varandras leksaker. De sista gångerna vi har träffats har jag varit noga med att ta med några av sonens favoritsaker och när sonen inte får leka med det äldre barnets leksaker så säger jag okej och plockar fram dem. Jag förklarar lugnt för det äldre barnet att då leker du med dina leksaker och min son leker

med sina. Men det är han inte heller nöjd med för han vill ju gärna leka med sonens leksaker också. Jag vet inte riktigt om jag göra rätt och jag vill därför ha lite tips på hur jag kan hantera detta.

Förslag på följdfrågor att använda vid behov:

- När är det okej att säga till andras barn?
- Finns det någon fara med att föräldern i frågan går in och försöker styra upp situationen?
- Ibland är det ju svårt för barn att dela med sig. Behöver de vuxnas hjälp för att lära sig det, eller lär de sig med tiden?
- Det sägs inget om hur 4-åringens föräldrar tänker eller agerar. Tror ni att de har en annan uppfattning om hur situationen bör hanteras? Vad kan det bero på i så fall?

I) Födelsedagskalas...

Igår ringde en av mina bästa vänner vars barn mina barn lekt med sedan de var små. Barnen går på samma förskola och vi umgås även familjevis. Hon ringde för att berätta att hennes äldsta inte ville bjuda mina barn på sitt 6-års kalas (våra barn är 4 och 6 i år). "Vi har försökt påverka honom att bjuda dem men han vill inte". Förra veckan var deras barn på 4-års kalas här. Överreagerar jag när jag blir irriterad? Kör jag över mina barn när jag vägleder dem då de ska bjuda till kalas?

Förslag på följdfrågor att använda vid behov:

- Hur ska man egentligen göra när man bjuder in till kalas? Vilka "ska" man bjuda? Är det okej att bjuda några på avdelningen men inte alla? Om bara några – vad är det som avgör vilka det blir?
- Vem bestämmer vilka som bjuds; barnen? Föräldrarna?
- Vid vilken ålder börjar man med barnkalas för kompisar?
- Hur hanterar man detta med presenter? Det kan ju bli dyrt för den som ska på många kalas, och en hel hop med överflödiga saker för den som fyller år... Eller?!

